

11. SOSIAALINEN JA KULTTUURINEN NÄKÖKULMA OPPIMISEEN

SOSIAALINEN JA KULTTUURINEN NÄKÖKULMA OPPIMISEEN

- Oppiminen on vahvasti yhteisöllistä toimintaa.
- Ihminen oppii toisilta ihmisiltä sosiaalisessa vuorovaikutuksessa.
- Sosiaalisen ympäristön ja kulttuurin arvot ohjaavat sitä, mitä pidetään oppimisen arvoisena.

SOSIAALISEN OPPIMISEN TEORIA

- Sosiaalisen oppimisen teorian mukaan ihmisen oppimisen selittämisessä pitää huomioida ympäristön ärsykkeiden, psyykkisen toiminnan ja käyttäytymisen vaikutukset
- Kehittäjä Albert Bandura (1977)
 - Bobo-nukkekoheet, joissa tutkittiin aggressiivisen käyttäytymisen mallioppimista
- Teorian mukaan suurin osa ihmisen käyttäytymisestä malliopitaan
- Mallioppiminen = toisten ihmisten toimintaa seuraamalla tapahtuva oppiminen
 - toiminnan havaitseminen ja mallin jäljitteleminen
 - tahatonta ja tahallista oppimista

OPPIMISKÄSITYS MUODOSTUU YHTEISÖSSÄ

- Oppimiskäsitys = yhteisössä muodostettu näkemys oppimisen luonteesta
 - Millaista toimintaa oppiminen on?
 - Millainen ihminen on oppijana?
 - Miten opetusta toteutetaan?
- Sosiokognitiivinen oppimiskäsitys korostaa sosiaalista vuorovaikutusta ja yksilön tiedonkäsittelytoimintaa
 - oppiminen tapahtuu sosiaalisessa vuorovaikutuksessa
 - yksilö ohjaa aktiivisesti omaa oppimisprosessiaan
 - Ajattelun taidot kehittyvät

AJATTELUN TAIDOT

- Erilaisia osaamistavoitteita ja tiedonkäsittelytaitoja
 - kehittyvät biologisen kypsymisen ja oppimisen tuloksena sosiaalisessa ympäristössä
- Ajattelun taitojen kehittyminen ja oppiminen edellyttävät sosiaalista vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä

Haastavan taitotason
ajattelutaidot

(Mukailtu lähteestä Krathwohl 2002)

OPPIMISKULTTUURI

- Oppimiskulttuuri on toimintaa, jossa näkyy käsitys koulun opetus- ja kasvatustehtävästä
 - vaikuttaa koulutuksen tiedollisiin ja sosiaalisiin päämääriin
- Yhteydessä ympäröivään yhteiskuntaan, kulttuuriin ja aikaan
- Eri kulttuureissa erilaisia painotuksia, esim.
 - suomalaisessa oppimiskulttuurissa painotetaan yksilöllisiä tapoja oppia sekä arvioinnin erilaisia tavoitteita
 - japanilaisessa oppimiskulttuurissa korostetaan yhteisöllisyyttä ja vahvistetaan ryhmäjäsenyyttä

OPPIMISYMPÄRISTÖT

- Oppimisympäristö = kaikki ne ympäristöt, paikat tai tilat, joissa oppiminen ja opiskelu tapahtuvat
 - oppimiskulttuuri muovaa oppimisympäristöjä
- Psykkinen oppimisympäristö = opiskelijan kognitiiviset (tiedot ja taidot) ja emotionaaliset (tunteet, motivaatio, tunnelma) tekijät
- Fyysinen oppimisympäristö = konkreettinen tila, jossa opiskellaan
- Tekninen oppimisympäristö = tekniikka, jota käytetään opiskeltaessa
- Sosiaalinen oppimisympäristö = muodostuu ihmisistä, jotka ovat oppimisprosessissa mukana
 - sosiaalisen oppimisympäristön laatu on yhteydessä oppimismotivaatioon ja oppimiseen
 - opettajan merkitys tärkeä

RYHMÄTYÖSKENTELY

- Tietoa rakennetaan ja taitoja harjoitellaan yhteisöllisesti työskennellen
 - malli ja sosiaalinen tuki tärkeitä oppimisessa
- Ryhmätyöskentely koulussa on yhdessä oppimista
- Ryhmätyötilanteissa ryhmän jäsenten välisen vuorovaikutuksen laatu on yhteydessä jäsenten motivaatioon ja ryhmätyön onnistumiseen

ONNISTUNEeseen RYHMÄTYÖSKENTELYYN VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ

- Myönteinen vuorovaikutus ryhmän jäsenten kesken
- Ymmärrys ryhmäjäsenyydestä
- Jaettu tavoite: yhteinen päämäärä ja siihen sitoutuminen
- Ideoiden, tiedon ja mielipiteiden jakaminen avoimesti
- Yksilöllisen vastuun kantaminen
- Myönteiset tunteet työskentelyn aikana